

ONDERWERP
B1 Toelichting aanvraag oever Arcen-1

PROJECTNUMMER
C05056.000059

DATUM
7 oktober 2020

ONZE REFERENTIE
D10016965:10

VAN
Simone Loohuizen

AAN
Gemeente Venlo

Toelichting bij de aanvraag

Inleiding project KRW Zuid-Nederland

Het project KRW Zuid-Nederland komt voort vanuit de Europese Kaderrichtlijn water. Deze richtlijn bepaalt dat de wateren een goed leefgebied moeten vormen voor de flora en fauna die er thuishoren. De KRW maatregelen zijn grensoverschrijdend en hebben als doel het beschermen en verbeteren van de ecologische waterkwaliteit van de Europese wateren. Voorbeelden van maatregelen die worden getroffen zijn het realiseren van natuurvriendelijke oevers, het graven van nevengeulen en het plaatsen van vispassages en/of rivierhout. In Nederland worden de KRW-opgave uitgevoerd in drie tranches van elk zes jaar. De eerste tranche (2009-2016) is reeds afgerond. De start van de uitvoering van tranche 2 staat gepland voor 2021 en de uitvoering van de derde tranche loopt van 2022 tot eind 2027.

Het project KRW Zuid-Nederland is onderdeel van de KRW-opgave en richt zich op het traject: de Maas van Eijsden ten zuiden van Maastricht tot en met Keizersveer (brug met de rijksweg A27). De uitwerking van de KRW-opgave wordt vormgegeven door een pakket aan maatregelen om de ecologische uitgangspunten binnen het winterbed van de Maas te verbeteren voor waterplanten, macrofauna, vis en de ecologische waterkwaliteit. Voor de resterende maatregelen (t/m 2027) werkt Arcadis in opdracht van Rijkswaterstaat aan de planuitwerking en contractvoorbereiding. Het gaat daarbij om ongeveer 90 maatregelen waarbij de maatregelen in verschillende realisatiecontracten naar de markt worden gebracht. De maatregel 'oever Arcen-1' is onderdeel van het eerste realisatiecontract.

Inhoud aanvraag

Het doel van de maatregel Arcen-1 is het creëren van een natuurlijker oeverhabitat met onder andere een ondiepe waterzone, strandje, lage oeverzone, oeversteilwand en drogere oeverzone. Hiermee wordt nieuw en geschikt leefgebied gecreëerd voor vis, waterplanten en macrofauna. Daarnaast wordt hiermee invulling gegeven aan een natuurlijkere hydromorfologie, namelijk: het op gang brengen van erosie- en sedimentatieprocessen.

Het riviertraject waarin het plangebied gesitueerd is heet de Terrassenmaas en kenmerkt zich door een rechte loop in een relatief diep uitgesneden, smal rivierdal. Door een afwisseling van koude en warme perioden in de laatste tienduizenden jaren, heeft de rivier in de loop der jaren een terrassenlandschap gevormd. De Terrassenmaas in zijn huidige vorm is gestuwd, en dit verhuult de diepe ligging in het rivierdal enigszins. De maatregel betreft 640 meter van de rechteroever van de Maas, ten noordoosten van het dorp Arcen. De Maas stroomt hier diep in het landschap. Ten oosten van het plangebied liggen de Maasduinen. De tussenliggende uiterwaard wordt gevormd door een relatief vlak deel van het laagterras. Ten oosten van het oevertraject ligt een oeverwalrestant.

Om de natuurvriendelijke rivieroever te realiseren zal de huidige oeverbekleding (grind/stenen) worden verwijderd. In traject 1 gebeurt dit tot 0,5 meter beneden het ontwerppeil en in traject 2 tot 0 meter ten opzichte van het ontwerppeil (zie hiervoor de ontwerptekening). Bij de bepaling van deze dieptes is rekening gehouden met de relatief beperkte breedte van de oever om natuurlijke erosie op te vangen. Langs het hele oevertraject zal op beperkte schaal (4-6 meter) preventief ontgraven worden, om voldoende breedte en diepte van de vaargeul te kunnen waarborgen. Langs de oever zal tevens vegetatie verwijderd worden tijdens de werkzaamheden. Een aantal markante bomen (ca. 16 stuks die gezamenlijk met de aannemer in het veld bepaald zullen worden) zullen

echter behouden blijven, de bodem onder de kruinen wordt dan ook niet vergraven (wel wordt de oeverbestorting hier verwijderd).

Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten die uitgevoerd zullen worden binnen de maatregel oever Arcen-1:

- Het verwijderen van de oeverbekleding (stenen)
- Het preventief afgraven van een deel van de verwachte erosie (ca. 4-7 meter vanaf de waterlijn)
- Het verwijderen van struweelbeplanting
- Het aanbrengen van een 'falling apron' (een met stenen opgevulde gleuf met een lxbxd van ca. 20x4x1 meter) aan de noordzijde en het verwijderen van een falling apron aan de zuidzijde. Een 'falling apron' wordt in de uiterwaard ingegraven, loodrecht op de rivier, om voortschrijdende erosie buiten het beoogde maatregelgebied te voorkomen. De zuidelijke falling apron wordt verwijderd, omdat de oever hier aansluit op een eerder gerealiseerd KRW-oevertraject (Rijkswaterstaat).

Te verwijderen vegetatie

Zoals in bovenstaand overzicht te zien is, zal er op enkele plekken struweelbeplanting verwijderd moeten worden. Binnen het KRW project is het uitgangspunt om alleen waar nodig het bestaande struweel te verwijderen. Binnen de maatregel 'oever Arcen-1' zal de begroeiing (ruigte, struweel en bosopslag) die tussen de oeverbestorting staat of er overheen is gegroeid moeten worden verwijderd om de oeverbestorting te kunnen verwijderen en de oever preventief te kunnen ontgraven. Het gaat hierbij om een aantal essen, elzen en een kornoelje over een totale oppervlakte van 1175 m². Deze oppervlakte is indicatief. De onderstaande foto's geven een beeld van de huidige vegetatie die zal moeten worden verwijderd ten behoeve van de realisatie van de natuurvriendelijke oever.

Figuur 1: Te verwijderen vegetatie Arcen-1: Kornoelje (d.d. 25-02-2020)

Figuur 2: Te verwijdering vegetatie Arcen-1: Es (d.d. 25-02-2020)

Omgevingsvergunning

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden benodigd bij de maatregel 'Oever Arcen-1' geldt een vergunningsplicht onderdeel werk/werkzaamheden uitvoeren, zoals beschreven in het 'Bestemmingsplan Buitengebied'. Hieronder volgt een overzicht op grond van welk artikel en welke activiteiten er per bestemming al dan niet sprake is van een vergunningsplicht.

- **Enkelbestemming Agrarisch met waarden + gebiedsaanduiding – Open gebied :** binnen deze bestemming met waarde 'open gebied' is volgens het bestemmingsplan (artikel 7, lid 3.a.) een omgevingsvergunning werk/werkzaamheden verplicht bij het rooien en planten van beplantingen (artikel 28). Bij de activiteiten binnen de maatregel 'Oever Arcen-1' hoort op enkele plaatsen het verwijderen van struweelbeplanting. Voor deze activiteit is dan ook een omgevingsvergunning werk/werkzaamheden benodigd.
- **Dubbelbestemming waterstaatwerk – Stroomvoerend rivierbed artikel 20:** in het bestemmingsplan (artikel 20) staat beschreven dat voor deze bestemming enkel bouwvoorschriften gelden. De omgevingsvergunning werk/werkzaamheden is niet van toepassing. Dit maakt dat er geen vergunningsplicht werk/werkzaamheden geldt binnen deze bestemming.
- **Gebiedsaanduiding – Archeologische verwachtingswaarde:** volgens het bestemmingsplan (artikel 28) is er sprake van een vergunningsplicht werk/werkzaamheden bij de volgende activiteiten:
 - Afgraven
 - Vergraven
 - Diep ploegen
 - Egaliseringwerkzaamheden
 - Indrijven

- Drainagewerkzaamheden
- Onderbemalen
- Het graven van sloten
- Het dempen van poelen

Voor het afgraven van het talud binnen de maatregel 'Oever Arcen-1' is dan ook een omgevingsvergunning werk/werkzaamheden benodigd.

- **Gebiedsaanduiding – Oude bouwlanden:** volgens het bestemmingsplan (artikel 28) is er een vergunningsplicht werk/werkzaamheden van kracht bij de volgende werkzaamheden: • Het planten van beplantingen
 - Het omzetten van grasland naar bouwland en vice versa
 - Het verharderen van oppervlakten
 - Het dempen van poelen
 - Het dempen van sloten
- Binnen de maatregel 'oever Arcen-1' worden deze activiteiten niet uitgevoerd. Daardoor is er geen aanvullende vergunningsplicht werk/werkzaamheden van kracht binnen deze gebiedsaanduiding.

De maatregel is getoetst aan de huidige bestemming zoals beschreven in het vigerende bestemmingsplan. De geplande werkzaamheden zijn strijdig met de gebiedsaanduiding 'Oude Bouwlanden'. Hierdoor is er ook een omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan benodigd. Daartoe is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. Zowel de bestemmingsplantoets als de ruimtelijke onderbouwing zijn bijgevoegd in de bijlage bij de aanvraag.

Bijlagen bij de aanvraag

De aanvraag bestaat uit een aanvraagformulier en onderhavige toelichting. De bijlagen zijn hieronder genoemd:

- Bijlage 1 Toelichting aanvraag omgevingsvergunning Arcen-1 (onderhavig document)
- Bijlage 2a Ontwerpsnotitie Arcen-1
- Bijlage 2b Ontwerptekening Arcen-1
- Bijlage 3 Archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek
- Bijlage 4 Quicksan Flora en fauna
- Bijlage 5a Voortoets N2000
- Bijlage 5b Aeriusberekening RC 1 maatregelen
- Bijlage 6 Toetsing NNN
- Bijlage 7 Vooronderzoek NGCE
- Bijlage 8a Vooronderzoek (water)bodem Arcen-1
- Bijlage 8b Indicatief (water)bodemonderzoek
- Bijlage 9 Bestemmingsplantoets
- Bijlage 10 Ruimtelijke onderbouwing
- Bijlage 11 Rivierkundige beoordeling